Þriðjudaginn 20. september 1994.

Nr. 371/1991. **Brunnur hf.**
(Björgvin Þorsteinsson hrl.)
gegn
Þór Ómari Jónssyni
(Valgeir Kristinsson hrl.)

Vinnusamningur. Uppsögn. Skriflegur málflutningur.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Hjörtur Torfason, Markús Sigurbjörnsson og Pétur Kr. Hafstein.

Áfrýjandi hefur skotið þessu máli til Hæstaréttar með stefnu 9. september 1991. Hann krefst þess að verða sýknaður af öllum kröfum stefnda og stefnda verði gert að greiða sér málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar fyrir Hæstarétti.

Ákveðinn var skriflegur flutningur málsins fyrir Hæstarétti með heimild í 24. gr. laga nr. 38/1994, sbr. 152. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, sbr. 6. gr. laga nr. 38/1994.

Í málinu verður að leggja til grundvallar, að kaup og auglýsing stefnda á því fjallahjóli, sem er greint frá í héraðsdómi, hafi verið brot á starfsskyldum hans og honum verið það ljóst. Á hinn bóginn er ósannað, að stefnda hafi áður verið veitt áminning fyrir brot eða vanrækslu í starfi á þann veg, að þetta atvik hafi heimilað fyrirvaralausan brottrekstur úr starfi án uppsagnarfrests. Ber því að staðfesta hinn áfrýjaða dóm.

Eftir þessum úrslitum verður áfrýjandi dæmdur til að greiða stefnda málskostnað fyrir Hæstarétti, eins og í dómsorði greinir. Hefur þar ekki verið tekið tillit til virðisaukaskatts.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður.

Áfrýjandi, Brunnur hf., greiði stefnda, Þór Ómari Jónssyni, 50.000 krónur í málskostnað fyrir Hæstarétti.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 19. júní 1991.

Mál þetta, sem dómtekið var 7. júní sl., er höfðað með stefnu, birtri 12. desember 1989.

Stefnandi er Þór Ómar Jónsson, kt. 051167-5119, til heimilis að Breiðási 7, Garðabæ.

Stefndi er Brunnur hf., kt. 671086-2019, Skipholti 50 C, Reykjavík.

Dómkröfur stefnanda eru þær, að hið stefnda félag verði dæmt til að greiða honum 180.332 krónur ásamt [nánar tilgreindum vöxtum].

Þá er gerð krafa um greiðslu málskostnaðar [...].

Af hálfu stefnda er krafist sýknu af öllum kröfum stefnanda og að stefnda verði tildæmdur hæfilegur málskostnaður úr hendi stefnanda eftir mati dómsins.

Málavextir, málsástæður og lagarök.

Stefnandi starfaði í versluninni Sportmarkaðinum, Skipholti 50 C í Reykjavík, frá áramótum 1988–89, þar til honum var sagt upp án fyrirvara 13. júlí 1989. Mánaðarlaun hans voru 51.500 krónur, og fékk hann greiddar 25.668 krónur frá stefnda fyrir þann tíma, sem hann hafði unnið í júlímánuði 1989.

Í máli þessu krefur stefnandi um eftirstöðvar launa fyrir júlímánuð 1989, 25.832 krónur, auk launa í uppsagnarfresti fyrir 3 mánuði, samtals 154.500 krónur, alls 180.332 krónur.

Stefnandi ber fyrir sig, að samkvæmt ákvæðum laga nr. 19/1979 og kjarasamningi Landssambands íslenskra verslunarmanna annars vegar og Vinnuveitendasambands Íslands hins vegar beri sér þriggja mánaða uppsagnarfrestur, þar sem hann hafi starfað í meira en sex mánuði hjá stefnda, enda hafi skilyrðum um fyrirvaralausa brottvikningu úr starfi ekki verið fullnægt. Hann hafi hvorki brotið starfsfyrirmæli áður né fengið áminningar.

Í verslun þeirri, er stefnandi starfaði í, er seldur notaður varningur, sem tekinn hefur verið í umboðssölu.

Af stefnda hálfu er því haldið fram, að stefnandi hafi verið rekinn úr starfi vegna ítrekaðrar stórfelldrar vanrækslu, lélegra mætinga og fyrir framferði, er samrýmdist ekki starfi hans, sem að hluta var umboðssala.

Í þessu efni ber stefndi fyrir sig frásögn Birgis Hermannssonar, stjórnarformanns stefnda, en hann sá um rekstur verslunar þeirrar, sem stefnandi starfaði í. Frásögn þessi kemur fram í bréfi Birgis til lögmanns stefnanda, þar sem rakin eru tildrög uppsagnar stefnanda. Birgir þessi hefur ekki komið fyrir dóm til að gefa aðilaskýrslu.

Af hálfu stefnda er fullyrt, að stefnandi hafi sjaldan getað unnið á laugardögum, hann hafi verið óstundvís og unnið illa. Þá er því haldið fram, að forsvarsmaður stefnanda, Birgir Hermannsson, hafi tvívegis áminnt stefnanda. Í fyrra skipti hafi það verið vegna þess, að Birgi hafi þótt stefnandi standa sig afleitlega við vinnu um vorið 1989, en stefnandi hefði verið mikið frá vegna þess, að hann var að kaupa sér bíl. Þá hafi Birgir áminnt stefnanda fyrir að selja eigin tæki, án þess að þau væru skráð eða merkt.

Í júlímánuði 1989 kom erlendur ferðamaður í verslunina og bauð fjallahjól til kaups. Dóttir Birgis var þá við störf í versluninni ásamt stefnanda og öðrum starfsmanni, og hafði dóttirin verslunarstjórn með hendi. Fór stefnandi fram á það við hana, að hún keypti hjólið, en hún vildi það ekki. Stefnandi og samstarfsmaður hans keyptu þá hjólið sjálfir og hugðust selja það aftur. Auglýstu þeir það til sölu í dagblaðinu DV og að upplýsingar fengjust í síma, sem var í versluninni. Af stefnda hálfu er því haldið fram, að með þessu hafi stefnandi gerst svo stórlega brotlegur við starfsskyldur sínar, að það eitt sér réttlæti uppsögn hans, sem þar að auki hafi ekki verið fyrirvaralaus vegna undangenginna áminninga. Fram kemur í málinu, að starfsfélaga stefnanda var ekki sagt upp vegna þessa.

Stefndi ber fyrir sig 12. kafla 1 í kjarasamningi þeim, er áður greinir, en hann liggur frammi í málinu.

Stefnandi hefur komið fyrir dóm og gefið skýrslu svo og eiginkona stjórnarformanns hins stefnda hlutafélags, Elva Ólafsdóttir.

Stefnandi hefur mótmælt því að hafa nokkru sinni verið veitt áminning eða að fundið hafi verið að við sig, fyrr en hann var rekinn, og vitnið Elva Ólafsdóttir bar, að hún hefði ekki orðið vitni að því, að stefnanda hefði verið veitt áminning.

Forsendur og niðurstaða.

Í 12. kafla kjarasamnings þess, sem gilti um kjör stefnanda, segir, að uppsagnarfrestur eftir sex mánaða starf sé þrír mánuðir, uppsögn sé skrifleg og bundin við mánaðamót. Ekki er deilt um það, að stefnandi hafði starfað lengur en sex mánuði, er honum var sagt upp. Þá segir, að uppsagnarákvæði þessi gildi ekki, ef starfsmaður sýnir vítaverða vanrækslu í starfi.

Ekki verður fallist á það, að fram sé komin sönnun um, að stefnanda hafi með áminningu eða öðrum hætti verið gefinn kostur á að bæta ráð sitt.

Þá verður ekki fallist á það með stefnda, að kaup stefnanda á fjallahjóli falli undir ákvæði 12. kafla um vítaverða vanrækslu í starfi, né heldur, að almennar reglur leiði til þess, að stefnanda yrði sagt upp án uppsagnarfrests.

Samkvæmt þessu verða kröfur stefnanda, sem ekki hafa sætt tölulega

andmælum, teknar til greina að öllu leyti. Eftir úrslitum málsins ber að dæma stefnda til að greiða stefnanda 78.000 krónur í málskostnað, og er þá tekið tillit til reglna um virðisaukaskatt.

Allan Vagn Magnússon borgardómari kvað upp dóm þennan.

Dómsorð:

Stefndi, Brunnur hf., greiði stefnanda, Þór Ómari Jónssyni, 180.332 krónur ásamt 45,6% dráttarvöxtum á ári frá 1. ágúst 1989 til 1. september s. á., en með 38,4% dráttarvöxtum á ári frá þeim degi til stefnubirtingardags, 12. desember 1989, en með dráttarvöxtum skv. 10. gr. vaxtalaga nr. 25/1987 frá þeim degi til greiðsludags. Dráttarvextir leggist við höfuðstól á 12 mánaða fresti, í fyrsta sinn 1. ágúst 1990. Stefndi greiði stefnanda 78.000 krónur í málskostnað, sem beri dráttarvexti skv. III. kafla vaxtalaga frá 15. degi eftir dómsuppsögu til greiðsludags.